



Innst. O. nr. 79

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget fra næringskomiteen

Ot.prp. nr. 43 (2002-2003)

Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i lov om enerett til firma og andre forretningskjennetegn mv.

Til Odelstinget

1. PROPOSISJONENS HOVEDINNHOOLD

Nærings- og handelsdepartementet legger i proposisjonen fram forslag til endringer i lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til firma og andre forretningskjennetegn (fimaloven) mv.

Loven inneholder først og fremst bestemmelser om hva som kreves for å ha et lovlig firma (det offisielle navn på en næringsdrivende juridisk person og kjennetegnet for et enkeltmannsforetak) og hvilket vern man har mot at andre tar i bruk eller registrerer et lignende firma.

En grunnleggende endring som foreslås er at kravet om at et firma må ha særpreg, dvs. "være egnet til å bli oppfattet som navn for en bestemt juridisk person eller et bestemt enkeltmannsforetak", oppheves. Selv om det ikke lenger skal være et krav om særpreg for å ha et lovlig firma, vil særpreg fortsatt være et krav for at firmaet skal ha vern mot forvekselbare kjennetegn, dvs. andres firma, varemerker og sekundære forretningskjennetegn. Firma uten særpreg vil bare ha vern mot identiske firma. Det foreslås at varemerkelovens særpregskrav legges til grunn for å få vern. Dette vil medføre en viktig harmonisering mellom firmaretten og varemerkeretten.

Områdeavgrensningen for firmavernet foreslås videre opphevet, slik at det vil gjelde i hele landet. Også dette vil gi en bedre harmonisering med varemerkeretten.

Foretaksregisterets kontroll av om firma krenker andre rettighetshavere (relative registreringshindre),

foreslås også opphevet. Med relative registreringshindre menes skranker som kan hindre registrering av et firma, dersom det ikke foreligger samtykke fra vedkommende rettighetshaver. Forslaget innebærer at registeret kun skal kontrollere at identiske firma ikke blir registrert og at firmaet ikke strider mot allmenne interesser (absolutte registreringshindre), som at det ikke må være egnet til å villed, stride mot lov eller være egnet til å vekke forargelse. Forslaget om å redusere den offentlige firmakontrollen innebærer at registreringsinnehavere som ønsker et videre vern for sitt firma i langt større grad selv må påse at firmaet har særpreg og at det ikke krenker andres rettigheter. Tilsvarende må andre rettighetshavere som ønsker å verne sin rett i større grad følge med på om andres registrering eller bruk av et firma krenker deres kjennetegn.

Det foreslås å etablere en frivillig ordning med adgang til å kreve administrativ overprøving for eldre rettighetshavere som mener seg krenket av en firma-registrering. Behandlingen av kravene om overprøving og klager på disse foreslås lagt til Patentstyret. Begrepsbruken for navnet på et foretak foreslås endret fra firma til foretaksnavn.

Endringene vil bli evaluert etter en periode på minst fire år etter ikrafttredelse. Det vil bli vurdert om man har oppnådd de forventede effektiviserings- og forenklingseffektene. Fire år er valgt for at frist for fremsettelse av krav om administrativ overprøving (3 år) skal ha løpt ut for de første registreringene etter de nye bestemmelsene.

2. BAKGRUNN FOR LOVFORSLAGET

Bakgrunnen for gjennomgangen var behovet for å foreta etterkontroll av nåværende lov, som ble vedtatt i 1985.

Bakgrunnen for forslaget om å oppheve registreringskontrollen av relative registreringshindre og fjerne kravet om at et firma må ha særpreg, er behovet for å opprettholde kort saksbehandlingstid i Foretaksregisteret og et ønske om å i større grad legge ansvaret for å ivareta privatrettslige rettigheter hos rettighetshaverne selv. Videre vil dette åpne for at foretak kan velge ikke-særpregede firma, noe som har vært ønsket. Forslagene om å la varemerkelovens særpregskrav gjelde som vilkår for vern og å oppheve områdeavgrensningen for firmavernet har som formål å gjøre reglene om firmavern mer forutsigbare og bedre tilpasset varemerkeretten. Forslaget om å etablere en frivillig overprøvingsordning hos Patentstyret er bl.a. begrunnet i ønsket om fortsatt å tilby konfliktløsning som er billigere enn domstolsbehandling, og at et felles organ for rettighetskonflikter knyttet til immaterielle rettigheter kan bidra til å harmonisere firma- og varemerkeretten.

Høringsnotatet som lovforslaget bygger på ble sendt på åpen høring 4. mars 2002 med høringsfrist 1. juni 2002. Høringsinstansene er i hovedsak positive til de foreslåtte endringene, og høringsrunden har ikke avdekket grunnleggende motforestillinger mot departementets forslag. De fleste er enige i at virksomhetene selv er de nærmeste til å vurdere om de har behov for et særpreget firma, og at det er ønskelig med en redusert offentlig kontroll med relative hindre ved registrering. Enkelte instanser tar opp at det bør vurderes i tillegg å innføre en adgang til administrativ prøving av firmaregistrering, i likhet med ordningen som foreslås på varemerkerettsområdet. Når det gjelder forslagene om å oppheve områdeavgrensning av firmavernet og å opprettholde dagens bransjeavgrensning, har enkelte høringsinstanser vært uenige i departementets forslag.

3. OVERSIKT OVER GJELDENDE RETT

Firmaloven regulerer krav til firma. Ett av formålene er å ivareta det offentlige og andres behov for å identifisere et foretak ved navn og å skille det fra andre foretak. Et annet formål med loven er at firmaet ikke må gi et uriktig inntrykk av foretaket og virksomheten, og å hindre misbruk av firma. Et firma må ikke være egnet til å villed og ikke stride mot lov eller være egnet til å vekke forargelse.

Firmaloven gir også en enerett for foretakene til å inneha et bestemt firma. En enerett er et forbud for andre mot å bruke kjennetegnet, og en rett til å bruke det selv.

3.1 Firmaloven - hovedinnhold

Med "firma" forstås det offisielle navn som skal brukes i underskrift, i rettergang og overfor offentlig

myndighet. Med foretak menes juridisk person som driver næringsvirksomhet, samt enkeltmannsforetak. Loven gjelder også andre kjennetegn som brukes for å betegne foretak ("sekundære forretningskjennetegn"). Slike kjennetegn kan næringsdrivende fritt gjøre bruk av såfremt navnet ikke nyttes i underskrift eller som partsbetegnelse.

Firmaloven inneholder krav om at et firma skal ha et visst særpreg. Bestemmelsen er generelt formet og er således både et registreringsvilkår og et vilkår for at firmaet skal kunne oppnå beskyttelse. Bestemmelsen har to siktemål. For det første vil et firma som mangler særpreg ikke kunne fylle oppgaven å skille et foretak fra andre. For det andre bør visse alminnelig brukte betegnelser på varer og tjenester, geografiske navn og lignende ikke kunne forbeholdes en enkel næringsdrivende alene.

Vurderingen av om et firma har tilstrekkelig særpreg er lovbundet, men innenfor skjønnsmessige tema. Dersom et foretak registreres, oppnås firmavernet fra den dagen registreringsmeldingen kommer inn til registeret, såfremt virksomheten blir påbegynt senest ett år etter innsendelsen av meldingen. Ellers inntrer firmavernet fra den dag firmaet faktisk tas i bruk her i riket. Den enerett som er oppnådd innebærer at andre foretak ikke vil kunne ta i bruk eller registrere et forvekselbart firma. Med "samme firma" forstås et firma som er så likt et annet (kjennetegnslighet) at det er egnet til å forveksles med dette i den alminnelige omsetning. Den geografiske rekkevidde av vernet (områdelighet) omfatter den del av landet hvor firmaet er tatt i bruk, eller kan ventes tatt i bruk. Vernet er videre begrenset til å gjelde bare overfor virksomhet av samme eller lignende slag (bransjelighet), men slik at særlig sterkt innarbeidede firma skal kunne ha beskyttelse ut over dette.

Reglene om registrering av firma er regulert av lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak (foretaksregisterloven).

3.2 Forholdet til varemerkeretten

Ved å registrere varemerker etter lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker (varemerkeloven) eller ved å innarbeide et slikt, får innehaveren en enerett til å bruke varemerket. Et varemerke har som funksjon å være et hjelpemiddel for markedsføring av brukers varer og tjenester. Man har ikke en plikt, men en rett til å registrere et varemerke i Varemerkerregisteret. Særpregskravet i firmaretten ble bevisst satt lavere enn for varemerker, fordi det ellers ville være etableringshindrende for de mange småbedrifter som kun har behov for et firma som et offisielt navn på foretak.

4. ERFARINGER MED REGELVERKET

Antall firmaregistreringer i Foretaksregisteret ligger mellom 40 000 og 50 000 pr. år. Departementet mottok 100 klagesaker som klageinstans i 2001, hvorav ca. 70 pst. gjaldt problemstillinger regulert i firmaloven. Antall klagesaker departementet mottar til behandling er svært lavt, sett i forhold til det totale antall registreringer. Et felles trekk ved de saker som kommer til departementet er at de i hovedsak berører de deler av firmaloven som har skjønsmessige bestemmelser.

Rundt 70 pst. av alle klagesakene i Foretaksregisteret gjelder firmarettslige spørsmål, mens resten av sakene gjelder andre spørsmål ved registreringen. Av de klagesaker Foretaksregisteret behandler om firma, gjelder ca. 50 pst. forvekselbarhet med firma eller varemerke, ca. 20 pst. særpreg og de resterende 30 pst. øvrige firmaspørsmål som for eksempel konflikt med vernet slektsnavn og sekundære forretningskjennetegn og selskapsrettslige forhold.

Etter firmaloven må et firma ikke være i strid med firma, varemerker eller sekundære forretningskjennetegn som allerede er vernet for andre, eller mot vernede slektsnavn. Foretaksregisteret har imidlertid per i dag ikke mulighet til å føre en fullgod kontroll mot dette før firma blir godkjent og registrert.

Foretaksregisteret opplever fra tid til annen at brukerne er misfornøyd med den kontrollen som gjøres, og mange tror at de har sterkere vern enn de faktisk har. Likevel er det en viktig sammenheng mellom saksbehandlingstiden og graden av kontroll. Foretaksregisteret ser at det av hensyn til brukerne er viktig å holde saksbehandlingstiden nede på et lavt nivå. Dette målet anses å være uforenlig med en altfor omfattende firmakontroll.

5. ENDRINGSBEHOV

For å opprettholde kort saksbehandlingstid og få en bedre ansvarsfordeling mellom det offentlige og næringslivet, er det etter departementets vurdering behov for å begrense den offentlige firmakontrollen. Det er ønskelig at virksomhetene selv tar et større ansvar for kontroll og beskyttelse av sine rettigheter. Departementet har også lagt vekt på at en effektiv registreringsprosess er av stor betydning for næringslivet generelt. En begrenset firmakontroll ved registrering vil legge større ansvar på virksomhetene for å ivareta sine rettigheter, men det vil også sikre dem kort saksbehandlingstid i Foretaksregisteret. I de øvrige skandinaviske land har man begrenset, eller foreslått å begrense den offentlige foretaksnavnkontrollen ved registrering.

Departementet mener for øvrig at reglene om firma og varemerker må harmoniseres så langt mulig der konflikttemaene er like. Der rettsområdene fortsatt bør være ulike, bør forholdet mellom dem være mest mulig avklart. Dette vil gjøre regelverket enklere for brukerne.

6. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Dersom registreringskontrollen begrenses som foreslått i proposisjonen, vil den totalt sett kreve noe mindre ressurser og slik bli noe mindre kostnadskrevende for Foretaksregisteret, totalt en effektiviseringsgevinst på ca. ett årsverk.

Ettersom særpreg og relative hindre ikke skal kontrolleres ved registrering, vil det ikke kunne klages på slike forhold. Statistisk sett knytter ca. 80 pst. av klagesakene til Foretaksregisteret seg til denne type forhold. På bakgrunn av dette forventes en reduksjon i antall klagesaker til Foretaksregisteret med ca. 225 (basert på Foretaksregisterets statistikk for år 2001). Dette utgjør en besparelse i Foretaksregisteret på ca. ett årsverk.

Departementet foreslår å legge ordningen med administrativ overprøving til Patentstyret. Det innebærer en ny type saker og nye administrative og økonomiske byrder for Patentstyret. Ordningen med administrativ overprøving foreslås å være gebyrfinansiert, innenfor et selvfinansieringsprinsipp. Det vil være et mål at ordningen gjøres så kostnadseffektiv som mulig, innenfor rammen av faglig forsvarlig saksbehandling. Sakene antas å kreve totalt sett ca. 3 dagsverk, dvs. i alt 7-8 årsverk. Dette vil gi et gebyr på ca. kr 5 000 pr. overprøvingssak.

En begrenset registreringskontroll som foreslått pålegger de næringsdrivende et noe større ansvar for å ivareta sine rettigheter. Ordningen forutsetter at næringsdrivende som ønsker størst mulig grad av sikkerhet, selv søker opp og vurderer om det foreligger forvekselbare foretaksnavn og varemerker i forkant av registrering. Kjennetegnsinnehavere vil måtte ta et større ansvar for selv å ivareta sine rettigheter. Dette vil kunne føre til at de næringsdrivende, i større grad enn etter dagens ordning, selv løser rettighetskonflikter seg imellom. En ordning med administrativ overprøving finansiert ved gebyr vil medføre at det blir noe dyrere for dem som ønsker å få prøvd rettighetskonflikter, sammenlignet med dagens ordning der dette kontrolleres ved registrering. For øvrig vil forslagene gi økt harmonisering med varemerkeretten, bl.a. gjennom felles klageorgan for rettighetskonflikter og felles særpregsvurdering. Dette vil totalt sett gi enklere regelverk og mer forutsigbare rammebetingelser på kjennetegnsrettsområdet.

7. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Bendiks H. Arnesen, Grethe Fossli og Aud Gaundal, fra Høyre, Silja Ekeland Bjørkly, Ivar Kristiansen og Michael Momyr, fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa Elvik og Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide og Olaf Gjerdrem, og fra Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, viser til Ot.prp. nr. 43 (2002-2003) om lov om endringer i lov om enerett til firma og andre forretningskjenne tegn mv., og som først og fremst inneholder bestemmelser om hva som kreves for å ha et lovlig firma og hvilket vern man har mot at andre tar i bruk eller registrerer et lignende firma. Komiteen synes de tiltakene til endring som her foreligger bidrar til en forenkling og smidighet i loven som i stor grad kommer næringslivet og det offentlige til gode. Dette er viktig ut i fra det overordnede formål med firmaloven om å ivareta det offentlige og andres behov for å identifisere et foretak ved navn og å skille det fra andre foretak. Komiteen synes også at de forenklingene som legges til grunn gjennom den harmoniseringen som finner sted mellom firmaretten og varemerkeretten er av stor betydning.

Komiteen synes også at det er viktig å ha et best mulig regelverk i forhold til firma og registreringsordninger fordi disse utgjør en del av næringslivets rammevilkår. For næringslivet er det behov for et godt regelverk. I denne sammenheng vil de endringene som her foreslås medføre en dreining fra en lov med mange skjønsmessige vurderingstema til en lov med mer skjematisk bestemmelser som vil kunne gi de næringsdrivende større grad av formell likebehandling. Komiteen mener likevel at det er viktig å ivareta hensyn til enkelttilfellenes egenart og å tilpasse reglene til nye situasjoner slik at riktige avgjørelser blir fattet i hvert enkelt tilfelle. Komiteen finner det av stor betydning at disse behovene må sees i sammenheng ved utformingen av regelverket slik at mest mulig fleksibilitet i forhold til det enkelte firma blir bevart. I forhold til det offentlige behov i forbindelse med denne loven, synes komiteen at det må vektlegges å begrense den offentlige firma-kontrollen i tråd med utviklingen i andre land. Dette for å opprettholde kort saksbehandlingstid og få en bedre ansvarsfordeling mellom det offentlige og næringslivet for på denne måten å oppnå lavere kostnader og gebyrer slik at dette i seg selv ikke blir et registreringshinder.

Det er i samråd med departementet foretatt en retelse i lovteksten i forhold til forslaget i proposisjo-

nen. Under II er nr. 8 strøket, og lov 3. juli 1953 nr. 2 om sjøtrygdslag er tatt inn.

8. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i lov om enerett til firma og andre forretningskjenne tegn mv.

I

I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til firma og andre forretningskjenne tegn (firmaloven) gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om enerett til *foretaksnavn* og andre forretningskjenne tegn mv. (*foretaksnavneloven*)

Uttrykkene «firma», «firmaet» og «firmaer» erstattes med uttrykkene «foretaksnavn», «foretaksnavnet» og «foretaksnavn» i følgende bestemmelser: § 2-2 første, andre (2 steder), tredje, fjerde, femte, sjette, sjuende, åttende og niende ledd, § 2-3, § 2-4 første og andre ledd (2 steder), § 2-5, § 3-3 første og andre ledd (3 steder), § 3-4, § 3-5 første (3 steder) og andre ledd, § 4-1 første og andre ledd (3 steder), § 4-2 første og andre ledd (6 steder), § 5-1, § 5-2, § 6-1, § 6-2 første ledd og § 7-1 første ledd (2 steder).

Uttrykket «foretakets firma» skal erstattes med uttrykket «foretaksnavn» i § 2-2 niende ledd.

Uttrykket «enkeltmannsforetak» erstattes med uttrykket «enkeltpersonforetak» i følgende bestemmelser: § 2-2 første ledd og § 2-4 første ledd.

Uttrykket «firmainnehaveren» skal erstattes med «innehaveren av et foretaksnavn» i § 7-1 annet ledd.

Uttrykket «foretaksregisteret» skal erstattes med «Foretaksregisteret» i § 5-1.

Kapittel I Overskriften skal lyde:

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1 skal lyde:

En næringsdrivende kan få enerett til *foretaksnavn* og eventuelle andre forretningskjenne tegn etter bestemmelsene i denne lov.

Med *foretaksnavn* menes det offisielle navn på en næringsdrivende juridisk person og kjennetegnet for et *enkeltpersonforetak*. En juridisk person skal i rettergang og overfor offentlig myndighet betegnes med sitt *foretaksnavn*. For *enkeltpersonforetak* nyttes innehaverens personnavn. Retten til *foretaksnavnet* oppnås ved at det tas i bruk her i riket som navn på foretaket eller registreres, jfr. § 3-1.

For sin virksomhet kan et næringsdrivende foretak også nytte annet kjennetegn (sekundært forretningskjennetegn). Rett til sekundært forretningskjennetegn oppnås ved at kjennetegnet innarbeides. Det anses å være innarbeidet når, og så lenge, det innen vedkommende omsetningskrets her i riket er godt kjent som særlig kjennetegn for et foretak. Bestemmelsene i denne lov, unntatt § 2-2 og § 3-1, får tilsvarende anvendelse for sekundære kjennetegn.

Kapittel II Overskriften skal lyde:

Kapittel 2. Krav til foretaksnavn. Registrering

§ 2-1 skal lyde:

Et foretaksnavn må ikke være identisk med et foretaksnavn som er, eller blir, registrert etter allerede innkommet melding til Foretaksregisteret, såfremt det ikke foreligger samtykke fra vedkommende rettighetshaver. Et foretaksnavn må som minimum bestå av en sammenstilling av tre bokstaver fra det norske alfabet.

Navn på land, fylker eller kommuner kan ikke nyttes som foretaksnavn.

§ 2-6 skal lyde:

Såfremt det ikke foreligger samtykke fra vedkommende rettighetshaver, må et *foretaksnavn* ikke:

1. inneholde noe som er egnet til å oppfattes som annens navn, kunstnernavn eller lignende, med mindre det åpenbart siktes til en forlengst avdød person;
2. inneholde noe som er egnet til å oppfattes som alminnelig kjent navn på en stiftelse, ideell forening eller lignende sammenslutning;
3. inneholde noe som er egnet til å oppfattes som den særpregede tittel på en annens vernede åndsverk, eller som særskilt laget navn i slikt verk, hvis navnet er blitt alminnelig kjent;
4. være egnet til å forveksles med et varekjennetegn som etter lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker eller lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker har vern med eldre rett, eller med foretaksnavn eller sekundært forretningskjennetegn som har vern etter loven her;
5. inneholde særegent navn på annens faste eiendom, eller noe som kan forveksles med det.

Ny § 2-7 skal lyde:

Foretaksnavn kan ikke registreres i Foretaksregisteret dersom det strider mot §§ 2-1, 2-2, 2-3, 2-4 eller 2-5 i denne lov. Registerfører undersøker ikke om foretaksnavnet som er søkt registrert krenker rettigheter etter § 2-6.

For saksbehandlingen hos registerfører gjelder bestemmelsene i lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak.

Kapittel III Overskriften skal lyde:

Kapittel 3. Vern for foretaksnavn. Administrativ overprøving

§ 3-1 skal lyde:

Rett til *foretaksnavn* vinnes fra den dag *foretaksnavnet* tas i bruk her i riket, eller fra den dag registreringsmelding kommer inn til *Foretaksregisteret*, såfremt *foretaksnavnet* tas i bruk her i riket innen ett år.

Rett til foretaksnavn etter første ledd har den virkning at ingen kan ta i bruk eller registrere et identisk foretaksnavn.

Rett til *foretaksnavn* opphører fra den dag faktisk bruk opphører. For registrerte foretak opphører alltid retten til *foretaksnavnet* når foretaket slettes, med mindre *foretaksnavnet* og virksomheten overtas av andre, jfr. § 4-1, eller foretaket registreres på ny innen 6 måneder etter at det er slettet etter § 7-3 andre ledd annet punktum i lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak.

§ 3-2 skal lyde:

For at et foretaksnavn skal ha vern mot lignende foretaksnavn eller varekjennetegn, må foretaksnavnet oppfylle de krav til særpreg som gjelder etter lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker § 13.

Rett til foretaksnavn etter første ledd har den virkning at ingen annen enn innehaveren uhjemlet kan ta i bruk foretaksnavn eller varekjennetegn som er så likt foretaksnavnet (kjennetegnslighet) at det er egnet til å forveksles med dette i den alminnelige omsetning, jfr. § 3-3.

Ny § 3-6 skal lyde:

Den som mener at et registrert foretaksnavn krenker vedkommendes rettigheter etter § 2-6, kan kreve at registreringen oppheves ved administrativ overprøving. Kravet må fremmes innen 3 år etter at registreringsvedtaket er fattet.

Et krav om administrativ overprøving skal innleveres skriftlig til Patentstyret og inneholde

1. navn og adresse på den som fremsetter kravet,
2. foretaksnavnet som kreves overprøvd (med organisasjonsnummer),
3. hvilke grunner kravet bygger på,

4. nødvendig dokumentasjon av forhold som påberopes til støtte for kravet.

Det skal betales fastsatt avgift.

Hvis kravet om administrativ overprøving ikke oppfyller vilkårene i andre ledd skal Patentstyret gi en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Blir manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal kravet avvises hvis ikke Patentstyret finner at det bør gis en ny frist for retting.

Patentstyret skal gi innehaveren av det registrerte foretaksnavnet som kravet retter seg mot, melding om kravet med en rimelig frist for uttalelse.

Er det innlevert to eller flere krav om administrativ overprøving av samme registrering, kan Patentstyret slå sakene sammen til én sak hvis det ikke fremsettes en saklig begrunnet innvending mot dette.

Patentstyret kan ta hensyn til forhold som ikke er berørt i kravet om administrativ overprøving.

Enhver kan kreve innsyn i dokumentene i en administrativ overprøvingssak. Opplysninger om forretningshemmeligheter kan unntas hvis den berørte parten krever det. Når et slikt krav er innlevert, blir opplysningene ikke offentlige før kravet er endelig avslått. Dokumenter som Patentstyret har utarbeidet for sin interne saksforberedelse, kan unntas fra offentlighet.

Dersom Patentstyret finner at et foretaksnavn er registrert i strid med lovens § 2-6 og registreringshindringen fortsatt foreligger, skal det fatte vedtak om å oppheve registreringen av foretaksnavnet. Lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 7-1 om retting av feil gjelder tilsvarende.

Dersom kravet om administrativ overprøving tas til følge, skal dette registreres i Foretaksregisteret så snart adgangen til å påklage vedtaket etter § 3-7 er uttømt eller klagefristen har løpt ut.

Ny § 3-7 skal lyde:

Vedtaket etter § 3-6, herunder i sak om innsyn etter § 3-6 åttende ledd, kan påklages til Patentstyrets annen avdeling av den som vedtaket har gått imot. En klage må være innlevert skriftlig til Patentstyret innen to måneder etter den dagen da melding om avgjørelsen ble sendt vedkommende part. Klagen skal inneholde

1. klagerens navn og adresse,
2. avgjørelsen som det klages over,
3. hvilken endring som ønskes i avgjørelsen,
4. hvilke grunner klagen bygger på.

Fastsatt klageavgift skal betales.

Andre parter i saken skal snarest mulig gis melding om klagen med en rimelig frist for uttalelse.

Er vilkårene for å behandle klagen oppfylt, kan Patentstyrets første avdeling oppheve eller endre avgjørelsen hvis den finner det klart at klagen er be-

grunnet. Blir det ikke truffet slik avgjørelse, skal sakens dokumenter sendes til Patentstyrets annen avdeling. Gir Patentstyrets første avdeling en uttalelse til annen avdeling, skal en kopi sendes til partene.

Hvis vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt, skal klageren gis en rimelig frist for uttalelse og om mulig retting av manglene. Blir manglene ikke rettet innen utløpet av fristen, skal klagen avvises hvis ikke Patentstyrets annen avdeling finner at det bør gis en ny frist for retting.

Tas klagen under behandling, skal Patentstyrets annen avdeling foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til. Den kan ta hensyn til forhold som ikke er berørt i klagen.

Bestemmelsene om innsyn i dokumentene i § 3-6 åttende ledd gjelder tilsvarende for dokumentene i klagesaken.

Ny § 3-8 skal lyde:

Er det reist søksmål etter § 5-1, skal Patentstyret utsette behandlingen av en overprøvingssak inntil søksmålet er rettskraftig avgjort.

Den som har fremmet krav om administrativ overprøving, kan ikke reise søksmål etter § 5-1 mens saken pågår for Patentstyret.

En avgjørelse fra Patentstyret om å avvise eller avslå et krav om administrativ overprøving, eller klage på et slikt vedtak, kan ikke bringes inn for domstolene.

Et vedtak fra Patentstyret om å oppheve registreringen av et foretaksnavn på grunnlag av § 3-6 kan bringes inn for domstolen av rettighetshaveren hvis klageretten etter § 3-7 har blitt brukt, og Patentstyrets annen avdeling har avgjort klagen. Søksmål må være reist innen to måneder etter den dagen da meldingen om avgjørelsen ble sendt til rettighetshaveren. Det kan ikke gis oppreisning mot oversittelse av søksmålsfristen, som skal nevnes i meldingen om vedtaket.

Kapittel IV Overskriften skal lyde:

Kapittel 4. Overdragelse av foretaksnavn

Kapittel V Overskriften skal lyde:

Kapittel 5. Bruk av foretaksnavn i strid med loven. Søksmålskompetanse m.m.

Kapittel VI Overskriften skal lyde:

Kapittel 6. Straff og erstatning

Kapittel VII Overskriften skal lyde:

Kapittel 7. Forskjellige bestemmelser

II

I følgende bestemmelser skal uttrykket «firma» og «firmaet» endres til «foretaksnavn» og «foretaksnavnet»:

1. lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov § 428
2. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene § 231 tredje ledd
3. lov 3. juli 1953 nr. 2 om sjøtrygdslag
4. lov 4. februar 1960 nr. 1 om boligbyggelag § 2 (2 steder), § 6 nr. 1 og § 60 andre ledd
5. lov 4. februar 1960 nr. 2 om borettslag § 3 (2 steder), § 9 nr. 1 og § 80 andre ledd
6. lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker § 3 (2 steder), § 5 andre ledd, § 6 første ledd, § 14 nr. 4 og 6, § 17 første ledd og § 47
7. lov 24. mai 1961 nr. 1 om sparebanker § 1 tredje ledd (2 steder) og § 4 nr. 1
8. lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 2
9. lov 29. mai 1970 nr. 33 om mønster § 4 nr. 2 bokstav b
10. lov 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser m.m. § 27 nr. 2
11. lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs § 36 første ledd nr. 4, § 53 andre ledd og § 78 første ledd nr. 1
12. lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 3-5 nr. 1, § 3-6 første ledd nr. 1, § 3-7 andre ledd, § 3-8 første ledd nr. 1, § 3-8 første ledd nr. 6 og § 7-3 tredje ledd
13. lov 21. juni 1985 nr. 83 om selskaper og kommandittselskaper § 2-3 andre ledd bokstav a og § 3-23 tredje ledd
14. lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 1-1, tredje ledd og § 3-4
15. lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner § 2-22 tredje ledd nr. 1
16. lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett § 5 andre ledd bokstav e
17. lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret § 5 andre ledd bokstav a og § 7
18. lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten § 102 andre ledd
19. lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 4-5 nr. 4
20. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 2-2 første ledd nr. 1, § 2-3 første ledd nr. 1, § 4-5 andre ledd, § 4-8 tredje ledd, § 13-6 første ledd nr. 1 og § 16-5 første ledd
21. lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 2-2 første ledd nr. 2, § 2-3 første ledd nr. 1, § 4-4 andre ledd nr. 4, § 4-11 fjerde ledd nr. 2, § 13-6 første ledd nr. 1 og § 16-5 første ledd

22. lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. § 7-15 første og tredje ledd og § 7-36 første og tredje ledd
23. lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer § 10-1 andre ledd nr. 1 og tredje ledd nr. 1
24. lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 4 tredje ledd nr. 1
25. lov 16. juli 1999 nr. 68 om omdanning av Norges Kommunalbank til aksjeselskap § 3
26. lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser § 10 andre ledd
27. lov 7. juni 2002 nr. 19 om personnavn § 3 tredje ledd nr. 2

I følgende bestemmelser skal uttrykket «firma» og «firmaet» endres til «navn» og «navnet»:

1. lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 3-2 nr. 1, § 3-3 nr. 1, § 3-6 tredje ledd nr. 1, § 6-2 første ledd nr. 1 og § 6-2 fjerde ledd
2. lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak § 10 nr. 1
3. lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 63 første ledd bokstav a

I følgende bestemmelser skal «fimaloven» endres til «foretaksnavneloven»:

1. lov 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser m.m. § 27 nr. 2
2. lov 21. juni 1985 nr. 80 om prokura § 3
3. lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser § 10 andre ledd

III

I følgende bestemmelser skal uttrykkene «enkeltmannsforetak» eller «enmannsforetak» og «enkeltmannsforetaket» endres til «enkeltpersonforetak» og «enkeltpersonforetaket»:

1. lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene § 218 andre ledd nr. 1 og § 231 første ledd
2. lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 2-1 første ledd nr. 6, § 2-2, § 3-5 overskriften og første ledd i innledningen, § 4-2 første ledd nr. 1 og tredje ledd og § 6-2 første ledd nr. 5
3. lov 21. juni 1985 nr. 80 om prokura § 5 (2 steder)
4. lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret § 1 første ledd, § 2 bokstav a, § 4 første ledd bokstav c og andre ledd og § 14 første ledd bokstav a
5. lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. § 1-2 første ledd nr. 11
6. lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt § 5-2, § 11-20 første ledd bokstav c og § 12-10 første ledd bokstav a
7. lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon § 1-2 andre ledd bokstav a

8. lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold § 1-2 bokstav c

I følgende bestemmelser endres uttrykket «enkeltmannsbedrift» til «enkeltpersonforetak»:

1. lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 51
2. lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltningen § 6-14 første ledd

I følgende bestemmelser endres uttrykket «enkeltdrift» til «enkeltpersondrift»:

1. lov 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenningen § 5-2 overskriften og første ledd

2. lov 19. juni 1992 nr. 60 om skogsdrift mv. i statsallmenningene § 2-7 overskriften og første ledd

IV

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.
2. Endringene i firmaloven får bare anvendelse på registreringsmeldinger som er mottatt i Brønnøysundregistrene etter lovens ikrafttredelse, og for foretaksnavn som blir registrert på grunnlag av slike søknader.

Oslo, i næringskomiteen, den 8. mai 2003

Olav Akselsen
leder

Rigmor Andersen Eide
ordfører